

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre .... 4 forint.
Félévre .... 2 forint.
Negyed évre .... 1 forint.

SZERKESZTŐSÉG:

Hubacsek Pál ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és a pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

48 VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE
a lap hátsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstári bélyegilleték külön 30 kr.
NYILTTÉRBE
minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adataknak.

MEGJELEN: MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztők:
HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV.
Kiadó tulajdonos:
AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

EGYES SZÁM ÁRA 8 KRAJJCÁR.

Előfizetési felhívás

„MINDSZENT”

című hetilapra.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre .... 4 forint.
Félévre .... 2 forint.
Negyedévre .... 1 forint.

Kérjük mindazokat, kik lapunkra előfizetni akarnak, hogy előfizetéseiket február 28-ig megtenni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fenakadjon.

Előfizetést eszközölni lehet a szerkesztőségnél s Mihály Lajos pénztárosnál.

Vidéki előfizetők legelőszertibben teszik, ha előfizetéseiket postautalvánnyal — a szerkesztőséghez küldik.

Lapunkat e helyen ajánlani feleslegesnek tartjuk, utaljuk azonban olvasóinkat „Lapunk programja” című cikkünkre, melyben föl vannak sorolva az okok, amelyek a lap megindítását szükségessé tették, s az irány, melyet követni fogunk.

A kiadóhivatal.

LAPUNK PROGRAMJA.

A tizenkilencedik század az eszmék százada. Ez században az idő kétszer oly gyorsan folyik, mint bármely előzőjében, s a ki késék: lehet, egy egész évtizeddel marad hátra.

A sajtó, s főképp a hirlapi sajtó, a szellemi élet egyik főalkotója, az eszmék művelője, irányelvek teremtője; vezérszerepe van a társadalmi életben, befolyásolja a közönséget s éppen ezen tulajdonságánál fogva két élű fegyver: lehet a jónak teremtője, a rossznak előmozdítója.

Megvalljuk, némi tartózkodással határoztuk el magunkat e lap kiadására, mert hiszen ez nálunk egész szokatlan és új; mind a mellett erősen remélve, hogy a kezdet nehézségeit legyőznünk sikerül: azon hitben tettük ezt, hogy községünk, mely az utolsó népszámlálás szerint közel 11.000 lakost számlál, melynek képe az utolsó évtized alatt egészen megváltozott, a hol az intellectualis elem meglehetősen mérvben szaporodott, a hol a községi élet egészen átalakult, az ipar és kereskedés fejlődésben van, szóval ma már új idők, új emberek: méltán sikra számíthat a szellemi téren is és elvárhatja, hogy legyen egy oly erős organuma, a mely jogos igényeinek és kívánalmainak kielégítést követel, óhajait nyilvánítja, érdekeinek hű védelmezője és istápolója.

Nem célunk politikával foglalkozni, ezt lapunkból teljesen kizárjuk, mert azt tartjuk, hogy a politikálás nélkül is lehet jót és üdvöset cselekedni.

Van községi és megyei életünkben anynyi és oly sok nagy érdekű dolog, hogy azzal kimerítően foglalkozni elég időt és fáradságot igényel.

Törekvésünket tehát első sorban kizárólag községünk és megyénk ügyeinek szenteljük, nem feledkezvén meg egyuttal a vidék közérdekű dolgai taglalásáról sem.

Hogy többet ne említsünk, községi életünkben itt van mindjárt az első helyen tárgyalandó legfontosabb kérdés, az ugynevezett „tőfenéki” és „kurcaréti” földek megvétele és a regale jog megváltása. Sok függ e kérdésnek minkénti megoldásától, amennyiben az a hasznosításra és kezelésre vonatkozik. Lapunk ezen ügyekkel különösen kimerítően fog foglalkozni, már csak azért is, hogy az ügyek kezelése ne csupán a képviselőtestület, hanem az egész közönség, az özlakosság ellenőrzése alatt álljon.

Részünkről azt tartjuk, hogy a megvásárolt 1400 hold föld és a megváltott regale jog birtokba vételével községünk a közigazgatás terén is forduló pontra lépett s eddigi nyomasztó vagyoni viszonyaiból kibontakozva, egy egészen új életre van hivatva.

Mindezen dolgok bővebb méltatása és részletezése azonban nem e program keretébe tartozik, lesz alkalmunk és módunk e kérdéssel egész kimerítően foglalkozni, — most csak annak nagy fontosságára akarunk reá mutatni.

Támogatni fogunk minden olyan törekvést, mely községünknek akár a szellemi, akár az anyagi téren előbbre vitelét célozza; s viszont kérlelhetlenül fogunk ostorozni minden ezzel ellenkező cselekménnyel.

Szivesen támogatjuk tehát azokat, kik községünket járásbirósági székhelylyé akarják tenni, kik községünket a vasuti hálózatba bevinni akarják. Hű istápolói leendünk azon törekvésnek is, hogy községünkben távirtdai állomás létesíttessék, hogy a gőzhajózás a közönség igényeinek megfelelőleg állandósíttassék és rendeztessék be, hogy a mai célszerűtlen postajárat helyesbítettessék.

Szóval minden üdvös és előretörekvő eszmének buzgó támogatói leendünk.

Akarjuk, hogy eddigi elszigetelt állapotunkból kibontakozva, mi is tényezők legyünk, a kiknek szavát mások is meghallják nem csak, hanem meghallgatásra méltónak is találják.

Kopogtatunk azért mindenütt, a honnét valamit kérni vagy várni jogositva vagyunk. Nem fogunk tehát elzárkozni a méltányosan emelt közérdekű panaszoktól sem, sőt azokat készséggel méltatjuk és engedünk helyet nekik.

Nem engedjük azonban, hogy lapunk bármi tekintetben személyeskedésre használtassék föl, s a mint magunk nem fogunk visszarettenni az igazság tárgyilagos kimondásától — bárkivel szemben s bármiféle irányban kelljen is azt cselekednünk, — éppen úgy tartózkodni fogunk a személyek meghurcolásától és a polemiától. Helyet adunk az ellenvéleménynek is, ha tárgyilagos és minden személyeskedéstől ment.

Számoltunk azon körülménnyel is, hogy községünk lakossága nagyobb részben földműveléssel foglalkozik, a miért is szakértők tollából gazdasági cikkeket is fogunk közölni, hogy ez által olvasó közönségünknek lehetővé tétessék a helyes gazdálkodási elvekkkel megismerkedni s azokat gyakorlatilag is alkalmazni.

Közölni fogjuk a közigazdasági és üzleti híreket s hogy olvasó közönségünknek azon része is, mely a fővárosi napi lapokat nem olvassa, a nagy világ eseményeiről némileg tájékozva legyen: „Világ folyása” cím alatt lapunkban állandó rovatot nyitotunk.

„Helyi és vegyes hírek” rovatunk alatt közölni fogjuk a helyi, ugy a fontosabb vidéki eseményeket is.

Tárcánk változatosságáról gondoskodni fogunk.

Szóval mindent elkövetünk arra nézve, hogy lapunk a közvéleménynek hű tolmácsolója legyen és tőlünk telhetőleg azon igyekezzünk, hogy hasznosat és jót a közönség elé tárva: lapunkban mindenki egy jó házibarátra találjon s azzal örömet foglalkozzék.

Programmunk tehát: mindentjót és célszerűt!

Nem célunk nyereségre jutalomért dolgozni; fáradságunkat szivesen áldozzuk. Elég jutalomnak tekintjük, ha munkálkodásunkkal, mindnyájunk által szeretett községünket akár a szellemi, akár az anyagi téren egy lépéssel előbbre vinnünk sikerül.

Ily program mellett reméljük közönségünk részéről a támogatást, — mi pedig igérjük ismételt, hogy akaratunk és szándékunk nem más, mint — községünk közjává.

HALADUNK!

Egy évszázad mult el, mióta Mindszent községe áll, áll, hála az isteni gondviselésnek, annyi megpróbáltatás és veszély után. A mult század utolsó negyedében, de még e század első felében is, Mindszent még kis községnek volt mondható — habár szervezete, lakosságának száma — főleg az utolsó időben, az ország legnépesebb községei közé emelték.

Ha a lefolyt századra visszatekintünk, örömmel észleljük, mikép Mindszent kis községből lett egy nagy, tekintélyes község és megelégedetten, büszkén mondhatjuk, hogy Mindszent népe minden, ha magyar — mindig józan gondolkodású a jóra, szépre és nemesre törekvő volt.

Az utóbbi évek főleg azok, melyek folyamán a község csekély anyagi helyzetéhez mérten óriási lépésekkel haladt előre és pedig első sorban a népnevelés terén, mert míg az 1860-as években 3 falusi és 5 tanyai iskolája volt a községnek, mai napság a faluban 7 iskola, a tömörkényi oldalon 2, úgy a mindszenti tanyák között szintén 4, tehát összesen 13 iskolát tart fön évenkénti 5,250 frt kiadással. Iskolaszékünk az év elején választott újra és alakult meg saját kebelében.

Elnöke a régi maradt, Vimmer Károly, ki 12 éven át vezette oda tanügyünket, hol mai napság van — de hol az nem fog megállni, a mennyiben tervbe vétetett egy központi iskola építése, gyűjtetik a népkönyvtár megállapításához szükséges könyvkészlet és adakozások is történtek már e célra.

Megemlítendőnek véljük e helyütt még, az iskolaszék körében beállott változások alkalmából, hogy az eddigi gondnok Schwartz Lipót gyógyszerész — ki 3 éven át ernyedetlen buzgalommal, önzetlenül (gondnoki fizetését minden évben szegény iskolás gyer-

mekek felruházására fordította) vitte e tisztet, leköszönt és helyébe Szilágyi Mihály lett megválasztva. Kivánjuk és reméljük, mikép az új gondnok is kötelességét természetszerűen pontosan teljesítve — tőle telhetőleg — a tanügy érdekében mindazt el fogja követni, mi közügyeink eme egyik nagy fontosságú ágában szükséges és célszerű.

Haladt községünk annyiban is, hogy virágzó pénzügye van, mely a helyi igényeket kielégíti s ez által népünknek míg a takarékoságot elősegíti, megmenti az egyeket ama kellemetlenségtől, hogy miután méltányos feltételek mellett vagyonukhoz mért hitelt — itthon is nyerhetnek, — azért szomszéd városokban járni nem kell — de megmenti az uszorástól is. — Haladásunk kétségtelen jelét látjuk abban is, hogy községünk a tiszántuli járás szolgabíróságának székhelyévé lett 1884. óta, mert ama körülmény, hogy Mindszentre lett áthelyezve a szolgabírói hivatal, nincs összefüggésben a megye székhelyének Szentese lett áttételével.

Volt alkalmunk meggyőződni a felől, hogy a szolgabírói hivatal Szegvár községében leendő meghagyása mellett Mindszettel szemben befolyásos egyének, több járási község, hatalmas érvekkel és számokkal küzdöttek — ámde kétségtelennek bizonyult, hogy Mindszent mai napság a járás legnagyobb, legnépesebb községe, s így méltányos kérelme teljesített, annál inkább, mert a míg az egyedüli akadály — alkalmas hivatalos helyiség hiánya — elhárítottott őrgórf Pallavicini Sándor jóakarata és mondhatni nagyúri szivessége, áldozatkészsége által, a mennyiben az ügynevezett igazgatói lakot csekély bérért a községnek átengedte.

Megszűnt tehát ezekre és ezekre nézve ama kellemetlen, majdnem elviselhetlen helyzet, hogy hagyatéki tárgyalások — és a szolgabírói hatásköréhez tartozó egyéb ügyekben — másközségbe kelljen mennie. Itt tartanak ellenőrzési szemlék, itt fognak jö-

vőre sorozni. — Haladtunk tehát e téren és legyünk rajta, hogy vállvetve küzdve a község javáért, állandó rovata lehessen e lapnak a mindenkori lassu, de biztos haladás és hogy felvirágozthassuk szellemileg és anyagiilag szülőföldünket: Mindszentet!

Takarékpénztárunk 1884-ben.

Községünknek egyik büszkeségét takarékpénztárunk képezi, takarékpénztárunk, mely ugyyszólván a semmiből alakult azzá, a mi. — Nem mondjuk, hogy az ország első rangu pénzügye közé tartozik. Népünk vagyoni viszonya és elszigetelt helyzetünk egyáltalában nem alkalmasak arra, hogy itt, egy a részvényeseknek dusan jövedelmező és ily értelemben vett virágzó pénzügyet lehetne teremteni.

Nem csalódunk azonban, ha azt állítjuk, hogy a részvényeseknek nem az volt az intenciójuk, hogy a részvényekbe befektetett pénzükből vagyont szerezzenek, hanem az, hogy tőkájuk után megkapva a tisztességes kamatot: a lakosság azon részének, mely kölcsönre szorul: módja és alkalma legyen az uszorások kikerülésével előnyös kölcsönhöz jutni. — Hogy pedig a részvényesek ezen intenciója el van érve, azt fényesen bizonyítja azon körülmény, hogy dacára a szerfelett kedvezőtlen éveknek, amelyek különösen a gazdálkodó közönséget az 1876-ik év óta majdnem szakadatlanul sújtották: aránytalanul kevesebb a vagyoniilag tönkrementek száma az előző időhöz képest, a midőn még takarékpénztárunk nem volt.

Ez kétségbevonhatatlan s nem habozunk kijelenteni, elég szép eredmény s mindenesetre következtethető belőle, hogy takarékpénztárunk a helyi, sőt jó részben a vidék szükségletét is kielégíti. S ha mindezekre egy 45000 frt befizetett alaptőkével bíró takarékpénztár képes, ha az rendeltetését betölti, ha céljának fennakadás nélkül megfelel, s a részvényeseknek befizetett tőkájuk után a tisztességes osztalékot megadja s e mellett jótékony célokra is hoz áldozatot: lehetetlen takarékpénztárunkat virágzóznak nem mondani.

A „MINDSZENT” TÁRCAJA.

Vázlat Mindszent község életéből.

Ha fellebentjük a multak fátyolát, szemünk elé tárulnak azon küzdelmek és harcok, mik időnként nemzetünkön oly sajnó sebeket ütöttek, hogy századok tüntek le, míg azokat a nemzet behegesztette.

A történelem arról győz meg bennünket, hogy hazánk számtalanszor volt a siralmas belvillongások színhelye; még többször vívta külleneivel szemben a lét és nem lét, kétségbeesztő tusáját, el annyira, hogy az áldásos békét, — mely gyakran csak mint röpké tűnemény lebbent el a nemzet felett — fegyverre élesítésére fordítá, hogy harcok színen álljon, ha ismét eldőrog a harcziadó: Fegyverre honfiak!

Hogy e nagy küzdelmek szomorú következményei Mindszent községét sem hagyták érintetlenül, minden kétségen felül áll; hisz az alföld az, melynek hazánkban a honfoglalástól a törökök kiűzetéséig, tehát minden véres harcban kiváló szerepe volt; népeinek élete, vagyona tüzzel, vassal pusztított, virágzó községei dőltek romba, termékeny vidékei lettek kietlen pusztákká.

Vajha feljegyezte volna a történelem az utókor számára mindazon szomorú eseményeket, melyek a most virágzó kisebb alföldi községek életében előfordultak; bizonyára a mily szomorúan érdekes volna ezeket olvasgatni, ép oly tanulságos is volna, s nemes ösztönül szolgálna még a legkésőbb utókorunk is arra, hogy a legkétségbeesztőbb megpróbáltatás napjaiban is követte a dies illi ósoknek csüggedést nem ismerő buzgalomát a szülőföld — a haza — védelmében, s annak érdek nélküli szeretetében.

Ki ne óhajtaná tudni községének történetét? a harcok és soha nem nyugvó viharok közepette

élt ősapák viselt dolgait? Fájdalom! édes kevés az is, mit a mindszenti ősről egyes okmányokban feljegyezve találunk.

Feljegyeztek őseink számunkra annyit, hogy Mindszentet egykor szláv nép, s különösen csehek lakták, ezek építették a XVIII. század végéig fennállott templomot, melynek sajátos építészeti módjától említést tesz a hagyomány Sajnos, hogy e legrégebb s egyedüli történelmi emlék is, mely a hajdani szláv lakosságra emlékeztetett a mult század utolsó éveiben végleg elenyészett.

Mindszent többször lett a kegyetlen háborúk áldozatává; ¹⁾ elpusztult, lakossága a szélrőzsa minden irányába elmenekült.

A háborúk lezajlása után, részben a régi lakosok tértek vissza, hogy felemeljék hamvaikból elpusztult s romhalmazzá vált kedves házi tűzhelyeiket; részben idegenek kerestek s leltek a község falai között új otthont.

Az utolsó rázkódtatáson az 1647 évben esett községünk keresztül. Ez évben diadalmaskodtak a császári hadak a török félholdon Szentes és környékén. ²⁾

Hogy e hadjárat gyászos kihatással volt Mindszentre is, igazolja azon körülmény, hogy csakis a 18 ik század első évében ³⁾ foglal ismét helyet a rendes községek sorában. Több mint félszázadra (1647—1700) volt tehát szüksége, hogy némileg is szervezze magát.

Ámde az ország minden részében a törökök felett kivívott szerencsés győzelmek, s azoknak az országból való kiűzetése után szebb jövő hajnala pitymullott fel Mindszent község eddig borus egén is. — A 18 dik századdal lépett be a község fejlődési stádiumába, s a béke áldásai között nyugodtan

¹⁾ In frequentissimis vicissitudinibus iam derelicta iam reassumta. Hist. Dom. Apor Mindszent

²⁾ Szentes oppidum victoria Caesaris de Osmanibus A. 1647. isthio reporlata clarius redditum. — Schem, Doko Vac. 1835.

³⁾ Rettabilita 1702. Hist. Dom. Apor Mindszent

tekinthetett vissza a harcok hullámaira, melyeken élte hajója beringadtatott; szirtekre, miken az annyi szor törést szenvedett. S míg számtalan, talán nálánál virágzóbb község, az elpusztulás sirjából többé fel nem kelt, s legfeljebb egyes romok jelzik ma, hogy körülöttük is valaha virágzó község terült el, addig Mindszent azon községek egyike, melyek a többször végenyészettel fenyegető sir szélén új életre keltek, — küzdött, elesett, ismét felemelkedett, míg végre a 18 ik századdal „új nap fényle reá, annyi veszélyek után.”

A 18 ik század tehát forduló pontot képez Mindszent község életében.

Feljegyzésre méltó az 1702 ik év. Ugyanis a hagyomány szerint az 1702. évben, a Rákócy harcok idejében valami Hódossy Imre táborig elvezetett ide Erdélyből, ki is a vele kimenekült kis csapatot itt, — miután a csekély számú lakosságtól*) magyar szivélyességgel fogadtatott, s valószínűleg mivel ez ujhaza úgy fekvésénél, mint termékeny talajánál fogva szép reményekkel töltötte el a jövevényeket, — letelepedett.

Közelebb van azonban azon föltevés, hogy Hódossy, ha nem is egyedül, de legfeljebb csak pár társával jött ide, s miután meggyőződött, hogy Mindszentnek jó levegője, kitűnő kenyere, s hatalmas vize van — mely izletes halakkal is kedveskedik — szóval, miután az életfentartásnak e három kellékét minden tekintetben kedvezőnek találta, csak akkor hívta be a most is itt virágzó több család őseit. — E feltevésre vall azon körülmény, hogy a községünkben élő, s erdélyi eredetre valló családnevek, csak 1717 körül fordulnak elő a régi iratokban.

Bármint álljon is a dolog, történelmi tény az, hogy Hódossy neve fényes lapot tölt be Mindszent történetében; bokros érdemei közé tartozik, hogy a kuszált állapotban lévő községet szervezte, az akkori néphullámzás közepette állandó lakosokat kö-

*) Popellus — legesekélyebb számú nép

Eme bizonyára szép eredményt csak is a takarékpénztárt vezető tisztség, főképp igazgatójának lankadatlan buzgalma, ernyedetlen szorgalma és kiváló szakértelme folytán lehetett elérni s működésükért nem csak a részvényesek, de az egész közönség elismerésére méltók.

Hogy takarékpénztárunk nem a részvényesek számára való jövedelmezőség tekintetében virágzó, — bár ez oldalról sem lehet panaszra ok s befizetett tőkék után elég kamatot élveznek — oka legfőképp községi lakosságunk szegénységében rejlik. Szegény nép vagyunk, nincsenek megtakarított filléreink, mit kamatozó betétként a takarékpénztárba elhelyezni lehetne. S ha igaz az, — amint hogy igaz is, — hogy a nép vagyonságára nagy mérvben lehet következtetni a takarékpénztári betéti állományból, úgy sajnálattal bár, de ki kell jelentenünk, hogy községünk lakossága nagyon is szegény, mert az a 65584 frt 70 kr. betét, ami takarékpénztárunknál elhelyezve van, községünk 11000 lakosához viszonyítva, elenyészőleg csekély, annyira, hogy más hasonló népességű, de vagyonosabb lakosságú községek takarékpénztárainak betéti állományával össze sem hasonlítható.

Lesz alkalmuk a részvényeseknek a kezeikhez jutandó zárszámlából takarékpénztárunknak a mult 1884 évi állásáról minden részletében megismerkedni, nem tartjuk azonban érdektelennek itt följegyezni a tudomásunkra jutott főbb adatokat.

Takarékpénztárunk az elmúlt 1884-ik évben 3.173,278 frt 50 kr. forgalom mellett 5960 frt 76 kr tiszta nyeresémet ért el, a betéti állomány 65584 frt 78 kr, a tartalékalap 9093 frt 90 kr. A takarékpénztár minden üzletágánál emelkedés észlelhető, így a jelzálogkölesönöknél a szaporulat 1005 frt, a váltóhitelnél 10290 frt, a betétállománynál 8666 frt. 59 kr, az összforgalomnál 47767 frt 80 kr.

Az igazgató tanács és felügyelő bizottság az 5960 frt 76 kr tiszta nyeresémet a következőképen javasolják felosztani:

1. 1200 drb. részvény után minden egyes részvényre 4 frt osztalékot véle-ményez kiadati . . . . . 4800 frt.
2. Az alapszabályok értelmében a

tött le: szóval a község minden tekintetbeni fejlődésének utörője volt. 15 évi áldásos működése után a lakosság osztatlan szeretetét vitte sírjába.

Nem lesz érdektelen itt felemlíteni, miszerint az 1700 ik év és az ezt követő években oly családi nevekkel találkozunk, melyek ma a községben elő nem fordulnak, minők: Gondos, Jámor, Andrassy, Kutty, Sájgó, Tompay, Vajas stb. e családok részben kihaltak, részben a vidékek munkás kezében szűkölködven, kecsgetető ajánlatok mellett kivándoroltak. A most is virágzó családok közül pedig előfordulnak a leg régibb okmányokban a Lantos, Bozó, Bánfi, Zsótér, Samu, Jakab, és Apró családok nevei, leggyakrabban találkozunk azonban a Borka, Madary és Szentey nevekkel, míg a most elterjedt Mihály név a mult század közepe körül tűnik fel, a még elterjedtebb Tábít és Elekes nevekkel pedig még később találkozunk.

Ha egy futópillantást vetünk Mindszent né pesedési mozgalmára, örvendatosan kell elismernünk, miszerint Mindszent azon községek egyike, melyek az utóbbi két század alatt népmozgalmi tekintetben a legrohamosabb haladást mutatják fel.

Álljon itt ennek beigazolására az 1718-ik év től 25 évenként a következő statisztikai adat:

Az 1718. évben született	26.
Az 1743. " " "	86.
Az 1768. " " "	172.
Az 1793. " " "	212.
Az 1818. " " "	230.
Az 1843. " " "	409.
Az 1868. " " "	532.
Az 1884., vagyis a leg- utóbbi évben született	697.

Továbbá hiteles adatok nyomán tudjuk, hogy az 1745 ik évi népszámlálás szerint volt Mindszen-ten 248 család 1667 lélekkel, 1835 ben volt 5536 lélek; s ma van 11,000 lakos.

(Folytatjuk.)

tiszta nyeresemény 10%-a a tartalék alaphoz csatolandó	596.07
3. Ugyancsak az alapszabály értel- mében a tiszta nyeresemény 8%-a az igaz- gató-tanács, felügyelő bizottság és a pénz- tári tisztség jutaléka	429.
4. A mindszent szegény-alapra	50.
5. A szepesmegyei magyarságot ter- jesztő egyesület javára	15.
6. A magyarországi tanítók árva-há- zának javára	15.
7. A spanyolországi földrengés által sújtottak részére	20.
8. Az Eötvös alapra	10.
9. Az 1885 évi jótékony számlára átviendő	20.69
Összesen	596.76

Az osztalék minden részvény után több mint 10%-töli kamatozásnak felel meg, lévén egy részvényre 37 frt 50 kr befizetve. Az osztaléknál, a mult évihez képest, amidőn az 4 frt. 50 kr. volt, 50 kr visszaesés mutatkozik, a mi egyáltalában nem azt mutatja, hogy a takarékpénztár üzletköre összességben szorult volna, hanem azon fontoskörülménynek tulajdonítandó be, hogy azonpénzintézetek, a melyekkel takarékpénztárunk viszeszámitolásban áll, a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok folytán, a mig egyrészt a hitelt megszorították, addig másrészt a kamatlábat is magasabbra emelték.

Érdekesnek tartjuk még megemlíteni, hogy takarékpénztárunk a mult 1884-ik évben állami és községi adó fejében 1321 frt 02 krt fizetett s így az állam és község terhehez nem csekély összeggel járult.

A mint tehát a közölt számadatokból kitünik takarékpénztárunk, ezen egyetlen pénzintézetünk eléggé életre való, folytonosan fejlődik és izmosodik.

Részünkről köszönetet és elismerést szavazunk úgy az igazgatónak, mint az igazgató tanács, felügyelő bizottság és kezelő tisztségnek fáradságtalan működésükért s kívánjuk, hogy erélyükben s kitarításukban nem lankadva, jövőre is hasonló buzgalommal igyekezzenek pénzintézetünk felvirágoztatásán. — K.

Világfolyása.

Hazánk legfőbb politikai eseményét ma a főrendiház reformjának kérdése képezi. A közjogi kiegyezés óta nem fordult elő a magyar parlament előtt oly alkotmánykérdés, mely oly nagy érdeklődés mellett tárgyalatott volna, mint a kormánynak eziránti javaslata. Már hat nap óta tárgyalják és több mint harminc szónok tartott mellette és ellene órákig tartó szép, érvekben gazdag beszédet. — A tárgy tehát olyan, hogy mellette éppen úgy lehet, mint ellene érvelni.

A kormány azt akarja, hogy jövőre a főrendiháznak a főispánok ne legyenek tagjai; mert ezek nem függetlenek a kormánytól, hanem ezek helyett a főrendiházba a király nevezzen ki úgy a tudomány, mint az irodalom, művészet, ipar, kereskedelem és közgazdasági élet terén érdemeket szerzett férfiakat. — Az ellenzék azt helyesli, hogy a főispánok maradjanak ki a főrendiházból; de helyettök a független elem ne kinevezés, hanem választás útján jusson a felső házba. — Tehát a kinevezés és választás kérdése képezi a vita fő részét; mert abban van nagy eltérés, hogy jövőre ne csak a katolikus püspökök; de a többi bevett hitfelekezeti főpapjai is tagjai legyenek a felsőháznak, valamint abban sincs eltérés, hogy jövőre csak oly mágnás legyen tagja a felső háznak, aki legalább is 3000 frt évi állami adót fizet. Előre látható, hogy az országgyűlés többsége megszavazza a kormány javaslatát; de a főrendiházban ez ismét nagy vitára fog alkalmul szolgálni s valószínű, hogy a főrendiház nagyobb változtatásokat tesz a javaslaton. Egy pár hét alatt egyéb-iránt eldől e nagy fontosságú kérdés sorsa. Az angolokat az egyiptomi, a franciá-

kat pedig a tonkingi harctéri események foglalkoztatják.

Az ottani kormányoknak éppen nincs kevesebb bajuk, mint a mienknek a főrendiház reformjával.

Anglia midőn elhatározta magát Egyiptom helyzetén javítani s azt seregével megszállotta, korántsem gondolt arra, hogy neki az arab törzsekkel annyi baja legyen, annál inkább az álprófeta megjelenésére, ki fel-tüzelvén a népet az angolok elleni harcra, felajánlva nekik szolgálatát, s mint fővezér hadsereget szervezzen az angol csapatok ellen. Mióta a máhdi fölütötte fejét, azóta ugyancsak meggyült a Szudánban operáló angolok baja. S bár többnyire az angolok győzelméről érkezik hír, még mindig nem sikerült a fölkelőket legyőzhetni. Az angolok legbátrabb katonáikat, kitünő tisztjeiket veszítik el sorra. — A szudáni harcterről legfontosabb hír az abu-kleai forrásoknál és Metammahnél vívott harctéri tudósítás, hol a két fél részéről több esett el két ezer embernél, és Khartum elfoglalása, hol a fölkelők az összes helyőrséget — Gordon pasával együtt — felkoncolták.

A tonkingi harctéren a francia csapatok végre birtokába jutottak Lang-Szonnak, annak a helynek, melynek megszállása, még néhány más helylyel együtt, ki volt kötve a tien cs ni szerződésben is, de mikor mult év junius végén megakarták szállni, a khinaiak rátámadtak a francia csapatokra. A franciák az utóbbi napokban is több kisebb harcot vívtak a khinaiakkal kik azonban mindig szétverettek, s e hó 13-án végre a lang-szoni fellegvár a kitűzték a francia lobogót. Tonkingban a khinai hadsereg teljes földomlásban van. Sokkal fontosabb események várhatók a tengeren. Eddig mindig azt hitték, hogy a khinai hajóhad fogja a franciát fölkeresni s megtámadni. De hetek óta nem történt ez irányban semmi. Most tehát a francia hajóraj indult el, hogy fölkeresse a khinai hajórajt s ütközetre kényszerítse. Ha a khinaiak valamely kikötő védelme alá nem rejtőzködnek, akkor kétségkivül nagy tengeri csata várható. Már e hó 15-ikéről érkeztek is hírek Párisba, hogy Courbet tengernagy febr. 14-én kezdte meg a tüzelést három khinai hadi-hajóra, melyek a N ng po folyóra menekültek.

A gabooavámok fölemelése Francia-és Németországban most foglalkoztatja a törvényhozást. A német birodalmi gyűlésen Bismarck többször felszólalt a viták alatt és határozottan kijelentette, hogy a német mezőgazdaságra nézve a vámokat pártolja.

A kancellár az összes intelligens osztályokat, de különösen a szegényebb értelmiséget, mely rendes fizetésből él, azzal vádolta, hogy a földműves rovására oda törekednek, hogy összes szükségeit árát a külföldi verseny által lehető olcsóra szállítsák le, s így a külföld javára tönkre akarják tenni a belföldi termelést. Most már tehát Bismarck herceg nem csak a német kereskedőket, hanem még az államhivatalnokokat is nemzetellenes törekvésekkel gyanúsítja. A vita alkalmával Bismarck figyelemreméltó nyilatkozatot tett a hitbizományok ellen is, melyeket nálunk pár nap előtt Pauler igazságügyminiszter a képviselőházban védett. Bebel socialista azt állítja, hogy Bismarck herceg összevásárolta a varzini parasztgazdaságokat, melyek tulajdonosai Amerikába vándoroltak. Erre a kancellár azt felelte, hogy 8—9 parasztgazdaság közül csak kettőt vett meg, a többi felajánlatott neki, mert az Európát megunt parasztok inkább neki adják el birtokaikat, mint a jószág-üzéreknek. — Ő általában azt óhajtja, hogy lehetőleg sok kis földbirtokos legyen s ellensége minden törvénynek, melyek megakadályozzák a parellirozást.

Helyi és vegyes hírek.

— **A lapunk** számára megrendelt rendes hír lap papir nem érkezvén még meg, jelen számot finomabb papírra nyomattuk. Szerk.

— **Mulatság.** A helybeli intelligencia mártius hó 2-án a Stern-féle kávéházban batyubálat rendez.

— **Közygyülés.** Értesülésünk szerint a mindszei takarékpénztár kilencedik rendes évi közgyűlését mártius hó 8-án tartja meg saját házában. Felhívjuk reá a részvényesek figyelmét.

— **Árverés.** A község tulajdonát képező ugy nevezett „aranyos szék“ február 15-én tartott árverésen adatott ki három évre haszonbérbe 201 frt. évi haszonbérért. Erre is elmondhatjuk, hogy most már igazán aranyos, mert álmodni sem mertük volna, hogy valaha ily hallatlan magas haszonbért adjanak érte; az előző három évben is csak 86 frt. évi haszonbérért volt kiadva. — A közséi pénztár tehát jól járt, csak azután a bérlők, Robicsék Jakab és társai is tudnának valamit rajta használni.

— **Sorshuzás.** A tiszántuli sorozó járásra nézve, az 1865-ik évben született, s a folyó évi fősorozásra az első korosztályban felhívott hádkötelesek sorshuzása a község ház tanácstermében február hó 28-án fog megtartatni.

— **Népesedési mozgalom.** A folyó év január havában Mindszentei született 43 fiu és leány, kik között 42 törvényes, 1 törvénytelen, meghalt 43. Szaporodás 0. Házasságra lépett 10 pár.

— **Megtámadás.** Kurucsa Mihály, Nagy Ambros és még egy eddig ismeretlen társuk, szesztől felhevült duhaj kedvükben, február 15-én este Bozó Boldizsár helybeli tanyai lakót az „Uj Világ“ sör-csarnok közében, minden legkisebb ok nélkül kés-sel összeszurkálták. — A szerencsétlenül járt Bozó Boldizsár orvosi gyógykezeltetés alatt van, sebei azonban nem életveszélyesek. — Ajánljuk a duhajokat a bíróság figyelmébe, a büntető törvény teljes szigorának alkalmazása végett, már csak azért is, mert községünkben a megkéselés egészen minden napi dologgá vált.

— **Kinevezés.** A szegedi kir. törvényszék elnökévé, a nyugalomba vonult Mirinkich Mihály helyébe ő felsége a király: Muskó Sándor szegedi kir. ügyészt nevezte ki. Gratulálunk a kormánynak e kinevezéséhez, s örömmel vesszük tudomásul Muskó

Sándor ur kinevezetését, mert erősen meg vagyunk arról győződve, hogy Muskó urban a szegedi törvényszék minden tekintetben kitűnő elnököt nyert.

— **Nem jó a kutyával játszani.** A „Pesti Hirlap“-nak írják Linzből, hogy egy ottani kereskedőnek kedves buldog kutyája volt, a mely mindég az ágyban aludt gazdájával s arcát gyakran nyalogatni szokta. Ennek borzasztó következménye lett.

— E hó 10-én kórházba kellett szállítani, mert a viziszony (veszetség) jelei mutatkoztak rajta. A szerencsétlen kereskedő most már haldoklik. Nevezetesen, hogy harapásnak, vagy sértésnek sehol semmi nyoma, s az orvosok véleménye szerint a mérég egy kihullott szakál szál helyén át juthatott a vérbe.

— **Országos kiállítás.** A kiket talán érdekel, azok kedvéért közöljük, hogy a folyó évben Budapestre tartandó országos kiállításra szánt tárgyak mártius 1-től 15-ig Budapestre küldendők. — Március 15-én tul érkező, vagy bérmentetlen küldemények nem fogadtatnak el.

— **10.000 képviselő.** Egy német ujság érdekes statisztikát állított össze a parlamentarismusról. E statisztikából kitűnik, hogy Európában 10.000 ember szerepel, mint képviselő. Első helyen áll Magyarország, melyben 1280 ra rug a képviselők száma (840 a főrendi házban, 440 a képviselő házban). Ehhez képest — aránylag — a Németbirodalom 2203 tartománygyűlési és 397 birodalmi gyűlési képviselőinek száma csekélynek mondható. Angliában van 1182 képviselő, (524 a lordok házában, 658 az alsóházban). Franciaországban 863, (300 szenátor és 563 képviselő). Olaszországban 842, (szenátor 334, képviselő 508). Spanyolországban 800, (szenátor 360, képviselő 440). Ausztriában 550, (urak házában 197, a képviselő házban 353). Svédországban 350, Portugálban 299, Norvegiában 215, Görögországban 244, Belgiumban 198, Svájcban 189, Dániában 168, Németalföldön 125.

— **Három gyermek megfulása.** Csehországi Gross Dokes faluban, egy Wana Mária nevű nap számosnő délután három óra tájban rázárva három kis gyermekére a szoba ajtaját, az erdőben dolgozó férjéhez ment. Egy szomszéd a szobából nem sokára füstöt látott előgomolyogni. Betörte az ajtót s a szobát füsttel títve, a gyermekeket pedig az ágyon fekvé találta. Kivitte őket a szabad légre, de nem lehetett őket életre hozni.

— **Petroleum lámpa.** Nem ajánlhatjuk eléggé

a petroleum lámpák kezelésénél a legnagyobb elővigyázatot. Sokan gyakorolják, pedig a legveszedelmesebb, hogy ki sem oltják a lámpát, s úgy öntenek bele petroleumot. Ilyen veszélyes kísérleteknek már sokan estek áldozatul. Így járt legközelebb Ujpesten egy Zopf Ferenc nevű 26 éves pálegény: ruhái meggyuladtak s tűzbe borulva futott ki az udvarra, ahol az a szerenczés gondolata támadt, hogy egyenesen belevetette magát az udvar közepén levő pocolyába, mi által a tűz elaludt, ugyan s életét megmentette, de kezén és arcán oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani. Szerencsétlenebbül járt ennél Budapestben egy férjét elhagyni kényszerült Nagy Etel nevű 32 éves cseléd, aki annyira összeégett, mire égő ruháit eloltották, hogy már csak haldokolva szállították a kórházba.

— **Templom építés.** A Tömörkényen építendő templomhoz örgróf Pallavicini Sándor, országgyűlési képviselőnk által ajándékozott 15.000 darab téglát átvétele iránt az előjáróság az örgrófi uradalmi tisztséggel egyetértőleg már intézkedett, s a tömörkényi lakosság által saját kebeléből választott 20 tagu bizottság pedig megkereste az előjáróságot, hogy miután a lakosság a téglát helyére szállítani akarja, a kocsi kivetése iránt intézkedjék. — Szívvel üdvözöljük a tömörkényieket buzgó törekvésükért, s kívánjuk, hogy templomuk mi hamarabb felépüljön.

— **Halálos végű baleset.** Pataki Pál községi felelds ör f. hó 9-én testvére leányának menyegzőjére Kistelekre volt menendő, azonban utközben oly szerencsétlenül esett le lováról, hogy fején kapott sérülése következtében f. hó 18-án meghalt.

— **Pisztolypárbaj 17 lövéssel.** Kölnben néhány nap előtt két tiszt halálos végű pistolypárbajt vívott olyan feltételek mellett, minők aligha fordultak elő az utóbbi évtizedekben. Az agyonlőtt tiszt neve Wilte, hadnagy volt a 65-ik ezredben. A párbajra szóváltás adott okot, mely egy kölni vendéglőben történt egy sapka elcserelése miatt. Az egyik tiszt oly sértő modorban követelte vissza sapkáját a másiktól, hogy a kihívás elkerülhetlen volt. A feltételekben meg volt állapítva, hogy a golyóváltás addig tart, míg az egyik fél harképtelenné válik. A katasztrófa a 17-ik lövésnél következett be, midőn Wilte, egy düsseldorfi festőcsalád reményteljes sarja, halálos sebbel összerogyott. Az eset Kölnben, különösen katonai körökben, kínos feltűnést keltett.

H I R D E T É S E K.

MEGHIVÓ.

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁR

saját háza és hivatali helyiségében

IX. ÜZLETTÉVI KÖZGYŰLÉSÉT

1885. évi mártius hó 8-án délután 2 órakor fogja megtartani, melyre a t. részvényes urak tisztelettel meghivatnak.

T Á R G Y A I :

1. Igazgatósági jelentés az 1884. év folyamáról és az összes számadások előterjesztése.
2. Felügyelő bizottság jelentése a nyereség felosztása és a fölmentvények megadása iránt.
3. Igazgatósági jelentés a ház és a pénztár vétel tárgyában.
4. Netalán teendő indítványok.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag választása.

Jegyzet. Alapsz. 29. §. A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a hivatal helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 3 nappal saját nevére írt részvénytulajdonos igazolta.

A számadások a közgyűlést megelőző 8 napon a hivatal helyiségében a t. e. részvényesek által megtekinthetők.

Kelt Mindszentei, 1885. február 11-én.

Hám János s. k.

jegyző.

Keller Lajos s. k.

elnök.